

**ÖĞRETİM ÜYELERİMİZE
2022-2023 BAHAR YARIYILI
DERS KAYITLARI İLE İLGİLİ DUYURU**

Ders kayıtlarından önce ORTAK VE GENEL HÜKÜMLER'i mutlaka inceleyiniz.
Buna göre ders kaydını yapacağınız öğrencinin bulunduğu aşamaya göre aşağıdaki başlıklardan seçim yaparak kayıt işlemleri hakkında bilgiye ulaşabilirsiniz.
Ders kayıt işlemlerinden öğrenciler ile danışman öğretim üyeleri yükümlü ve sorumludurlar.

1. TEZLİ YÜKSEK LİSANS Kayıt İşlemleri

- Bilimsel Hazırlık Aşaması
- Ders Aşaması
- Tez Aşaması

2. TEZSİZ YÜKSEK LİSANS Kayıt İşlemleri

- Ders Aşaması
- Dönem Projesi

3. DOKTORA Kayıt İşlemleri

- Bilimsel Hazırlık Aşaması
- Ders Aşaması
- Doktora Yeterlik Aşaması
- Tez Önerisi Aşaması
- Tez Aşaması

4. ORTAK VE GENEL HÜKÜMLER

5. İLGİLİ BAĞLANTILAR

- Açılması Önerilen Dersler
- 2022-2023 Bahar Yarıyılı Çalışma Takvimi
- Yönetmelik
- Lisansüstü Yönetmelik Uygulama Usul ve Esaslar
- Mezuniyet Koşulları
- Program Süreç Akış Şemaları
- Eğitim Planları
- Öğrenci Bilgi Sistemi

6. DERS KAYIT VE DANIŞMAN ONAY TARİHLERİ

- 1) **09 Şubat 2023 Perşembe günü**
Öğrenci Kayıt Saati: 08.30 -23.00
Danışman Kontrolü Onayı: 08.00-23.00
- 2) **10 Şubat 2023 Cuma günü**
Öğrenci Kayıt Saati ve Danışman Onayı: 08.00 -17.00

7. EKLE-SİL VE DANIŞMAN ONAY TARİHLERİ

15 – 17 Şubat 2023 (Tarihleri Arasında) Saat 08:00 – 17:00

TEZLİ YÜKSEK LİSANS KAYIT İŞLEMLERİ

Bilimsel Hazırlık Aşaması

(Bu aşamadaki öğrencilerin kayıtlarının kontrol ve onayı Anabilim Dalı Başkanı Tarafından Yapılacaktır)

- Öğrenci öncelikle Anabilim Dalının önerdiği ve Enstitü Yönetim Kurulunda onaylanan Bilimsel Hazırlık derslerini almış mı? Kontrol ediniz ve alınmasını sağlayınız.
- Bilimsel Hazırlıkta azami süre 2 yarıyıl olup, bu süre içerisinde bilimsel hazırlık derslerinin tamamlanması esastır.
- Öğrencinin, öncelikle daha önce alıp başarısız olduğu ders(ler)i var mı? Kontrol ediniz.
  - Bilimsel hazırlık programında başarılı sayılmak için, her dersten **yüksek lisans için** en düşük (**CC**) harf notu alınması ve **4,00** üzerinden en az **2,00** genel not ortalaması elde edilmesi gerekir.
  - Öğrencinin daha önce almış ve başarısız olduğu dersi varsa öncelikle aynı dersi almalı ve yerine işlemi yapılmalı, ancak derslerin çakışması, açılmaması vb. haklı gerekçelerle Anabilim Dalının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu Kararı ile Bilimsel Hazırlık Dersi değiştirilebilir.
- Öğrencinin yukarıdaki koşullara göre ders kaydı yapılabiliyorsa harcını ödeyip ödemediğini kontrol ediniz. (Harçlar Öğrenci Bilgi Sisteminden izlenebilir.) **NOT: EFT ve HAVALE ile ödeme kabul edilmemektedir.**
  - Kayıt sayfasında öğrencinin harç miktarının (**210.- TL**) ödenip ödenmediğini kontrol ediniz, harç miktarı Ödenen bölümde yer alıyorsa harç ödenmiştir,
  - Öğrenciye harç çıkmıyorsa harç miktarı (**0,00 TL**) olarak görünür,
  - Yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenim ücreti; Türkçe Programlarda kayıtlı olanlar (**3.000,00.- TL**) İngilizce Programlarda kayıtlı olanlar (**4.500,00.- TL**) olarak hesaplanmaktadır.
- Tezli Yüksek lisans öğrencisi olup Bilimsel Hazırlık aşamasındaki öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı Anabilim Dalı Başkanı tarafından onaylanır.
  - Kayıd Anabilim Dalı Başkanı tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Anabilim Dalı Başkanı onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve Anabilim Dalı Başkanı sorumludur.

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

TEZLİ YÜKSEK LİSANS KAYIT İŞLEMLERİ

Ders Aşaması

- Öğrenci, öncelikle zorunlu derslerini almış mı? Kontrol ediniz ve alınmasını sağlayınız.
  - Zorunlu dersler her Anabilim Dalı için web sayfamızda ilan edilmiştir.
Zorunlu Dersler için ([TIKLAYINIZ](#))
  - Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etiği (BAYE)** dersi tüm öğrenciler için zorunlu olup, daha önce almamış veya başarısız ise kendi şubesinden almasını sağlayınız.
BAYE dersi programı ve şubeleri için ([TIKLAYINIZ](#))
  - Seminer dersi zorunlu olup ders aşamasının 2. yarıyılında ve Danışman adına açılmış olan Seminer Dersinin alınması gerekir.
- Öğrenci, seçmeli derslerini almış mı? Kontrol ediniz ve alınmasını sağlayınız.
  - Seçmeli dersler öncelikle kendi Anabilim Dalından alınmalı, ancak, dersin kapanması, çakışması vb. haklı gerekçelerle danışmanın da onayı ile diğer Anabilim Dalındaki seçmeli dersleri de alabilirler,
  - Yüksek Lisans öğrencileri, Doktora programlarından toplamda en fazla 2 seçmeli ders alabilir.
- Öğrencinin, öncelikle daha önce alıp başarısız olduğu ders(ler)i var mı? Kontrol ediniz.
  - Derslerden başarılı olma koşulu her ders için başarı notu en düşük (**CC**) olmalı, Genel Not Ortalaması en az **3,00** olmalıdır.
  - Daha önce almış ve başarısız olduğu dersi varsa öncelikle aynı dersi almalı ve yerine işlemi yapılmalı, Ancak, seçmeli dersin, kapanması, çakışması vb. haklı gerekçelerle danışmanın onayı ile yerine başka bir seçmeli ders alabilirler. Başarısız olunan dersin yerine başka bir ders alınması durumunda mutlaka yerine işlemi yapılmalı, yapılamıyorsa **Ders Değişikliği Talep Formu** eksiksiz düzenlenerek Enstitüye teslim edilmelidir.
Ders Değişikliği Talep Formu (DG-14) için ([TIKLAYINIZ](#))
  - Daha önce alınmış ve başarısız olunan zorunlu ders varsa mutlaka aynı ders tekrar alınmalıdır, Zorunlu ders değişmiş ise güncel zorunlu ders alınmalıdır. Zorunlu ders yerine seçmeli bir ders alınamaz.
- Ders Aşamasında **azami süre 4 yarıyıl** olup, bu süre içerisinde derslerin tamamlanması esastır. Azami süresini doldurmuş ise öğrencinin ders kaydı onaylanmamalıdır.
Mezuniyet Koşulları için ([TIKLAYINIZ](#))
- Öğrencinin, yukarıdaki koşullara göre ders kaydı yapılabiliyorsa harcını ödeyip ödemediğini kontrol ediniz. (Harçlar Öğrenci Bilgi Sisteminden izlenebilir.) **NOT: EFT ve HAVALE ile ödeme kabul edilmemektedir**
  - Kayıt sayfasında öğrencinin harç miktarının (**210.- TL**) ödenip ödenmediği kontrol edilmeli, harç miktarı Ödenen bölümde yer alıyorsa harç ödenmiştir,
  - Öğrenciye harç çıkmıyorsa harç miktarı (**0,00 TL**) olarak görünür,
  - Yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenim ücreti; Türkçe Programlarda kayıtlı olanlar (**3.000,00.- TL**)
İngilizce Programlarda kayıtlı olanlar (**4.500,00.- TL**) olarak hesaplanmaktadır.
- Tezli Yüksek lisans öğrencisi olup Ders aşamasındaki öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı danışmanı tarafından onaylanır.
  - Kayıdını danışman tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Danışman onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve danışman sorumludur.

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

TEZLİ YÜKSEK LİSANS KAYIT İŞLEMLERİ

Tez Aşaması

- Öğrenci, Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etiği, Anabilim Dalının zorunlu ders(ler)ini ve Seminer dersini almış ve başarmış mı? Zorunlu Dersler için ([TIKLAYINIZ](#))
- Mezuniyet koşullarına göre kredili seçmeli derslerini almış mı?
Mezuniyet Koşulları için ([TIKLAYINIZ](#))
- Öğrencinin, aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin toplamı en az 7 ders ve seminer dersinden oluşuyor mu? Aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin geçme notu en düşük (CC) ve Genel Not Ortalaması en az 3,00'ı sağlıyor mu?
- Seminer Dersi Değerlendirme Tutanağı** Enstitüye iletilmiş mi?
- Ders aşamasını yukarıdaki koşullara göre sağlayan öğrenci öncelikle danışmanı adına açılmış "Yüksek Lisans Tez Çalışması" dersini almış mı? Kontrol ediniz.
  - Öğrenci kesinlikle **kendi danışmanı adına** açılmış olan "Yüksek Lisans Tez Çalışması" dersini almış olmalıdır,
- Öğrenci, tez başlığını bildirmiş mi? Kontrol edilmeli ve tez başlığını bildirmiş ise danışmanı adına açılmış "Uzmanlık Alan Dersi"ni de almalı, tez başlığını bildirmemiş ise "Uzmanlık Alan Dersi"ne kesinlikle kaydı yapılmamalı ve Tez Başlığı Bildirim Formunu ile Tez Veri Giriş Formunu kayıttan önce Enstitüye iletilmelidir.
- Öğrencinin, yukarıdaki koşullara göre kaydı yapılabilirse harcını ödeyip ödemediğini kontrol ediniz. (Harçlar Öğrenci Bilgi Sisteminden izlenebilir.) **NOT: EFT ve HAVALE ile ödeme kabul edilmemektedir**
  - Kayıt sayfasında öğrencinin harç miktarının (210.- TL) ödenip ödenmediği kontrol edilmeli, harç miktarı Ödenen bölümde yer alıyorsa harç ödenmiştir,
  - Öğrenciye harç çıkmıyorsa harç miktarı (0,00 TL) olarak görünür,
  - Yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenim ücreti; Türkçe Programlarda kayıtlı olanlar (3.000,00.- TL) İngilizce Programlarda kayıtlı olanlar (4.500,00.- TL) olarak hesaplanmaktadır.
- Tezli Yüksek lisans öğrencisi olup Tez aşamasındaki öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı danışmanı tarafından onaylanır.
  - Kayıdını danışman tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Danışman onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve danışman sorumludur.

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS KAYIT İŞLEMLERİ

Ders Aşaması

- Öğrenci, öncelikle zorunlu derslerini almış mı? Kontrol ediniz ve almasını sağlayınız.
  - Zorunlu dersler her Anabilim Dalı için web sayfamızda ilan edilmiştir.
Zorunlu Dersler için [TIKLAYINIZ](#)
- Öğrenci, seçmeli derslerini kendi programından almış mı? Kontrol ediniz ve almasını sağlayınız.
- Öğrencinin, öncelikle daha önce alıp başarısız olduğu ders(ler)i var mı? Kontrol ediniz.
  - Daha önce almış ve başarısız olduğu dersi varsa öncelikle aynı dersi almalı ve yerine işlemi yapılmalı,
- Öğrencinin, yukarıdaki koşullara göre en az 5 ders olmak koşuluyla ders kaydı yapılabilirse öğrenim ücretini ödeyip ödemediği kontrol edilmeli. (Öğrencinin alması gereken dersleri 5 dersten az kalmışsa, kalan derslerinin tamamını almalıdır.)
  - Öğrenim ücreti mutlaka Fen Bilimleri Enstitüsü İkinci Öğretim hesap numarasına **(TEB Türkiye Ekonomi Bankası IBAN: TR91 0003 2000 0000 0108 9870 95)** yatırılmış mı kontrol edilmeli, **Bu hesap sadece İSG öğrencileri içindir.**
  - Her ders için yatırması gereken öğrenim ücreti tutarının doğru olup olmadığı mutlaka kontrol edilmeli ve eksik yatırılmış ise öğrenim ücreti tamamlattırılmalı, ders kayıtlarının son tarihine kadar öğrenim ücretini yatırmayan öğrencinin kaydı yapılmış sayılmaz ve derslerden kaydı silinir.
- Tezsiz Yüksek lisans öğrencisi olup ders aşamasındaki öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı danışmanı tarafından onaylanır.
  - Kayıd danışman tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Danışman onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve danışman sorumludur.

İkinci Öğretim Hesap No: **(TEB Türkiye Ekonomi Bankası IBAN: TR91 0003 2000 0000 0108 9870 95)** **Bu hesap sadece İSG öğrencileri içindir.**

İkinci Öğretim Ders Ücretleri

(3+0 Kredilik)

- 1 Ders için: 900,00-TL
- 2 Ders için: 1.800,00-TL
- 3 Ders için: 2.700,00-TL
- 4 Ders için: 3.600,00-TL
- 5 Ders için: 4.500,00-TL

(0+2 Kredilik)

- Dönem Projesi için: 600,00-TL

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

TEZSİZ YÜKSEK LİSANS KAYIT İŞLEMLERİ

Dönem Projesi'ne Kayıt

- Öğrenci, öncelikle zorunlu derslerini almış mı? Zorunlu Dersler için ([TIKLAYINIZ](#))
- Mezuniyet koşullarına göre kredili seçmeli derslerini almış mı?
Mezuniyet Koşulları için ([TIKLAYINIZ](#))
- Öğrencinin, aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin geçme notu en düşük (**CC**) ve Genel Not Ortalaması en az **2,50**'yi sağlıyor mu? Kontrol ediniz,
- Ders aşamasını yukarıdaki koşullara göre sağlayan öğrenciye dönem projesi dersi için danışman atanmış mı? Kontrol ediniz.
  - Öğrencinin, mutlaka danışmanı adına açılmış "Dönem Projesi" dersine kaydı yapılmalı,
- Öğrencinin, yukarıdaki koşullara göre kaydı yapılabiliyorsa öğrenim ücretini ödeyip ödemediğini kontrol ediniz.
  - Öğrenim ücreti mutlaka Fen Bilimleri Enstitüsü İkinci Öğretim hesap numarasına (**TEB Türkiye Ekonomi Bankası IBAN: TR91 0003 2000 0000 0108 9870 95**) yatırılmış mı kontrol edilmeli, **Bu hesap sadece İSG öğrencileri içindir.**
  - Her ders için yatırması gereken öğrenim ücreti tutarının doğru olup olmadığı mutlaka kontrol edilmeli ve eksik yatırılmış ise öğrenim ücreti tamamlattırılmalı, ders kayıtlarının son tarihine kadar öğrenim ücretini yatırmayan öğrencinin kaydı yapılmış sayılmaz ve derslerden kaydı silinir.
- Tezsiz Yüksek lisans ikinci öğretim öğrencisi olup Dönem Projesini alacak öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı danışmanı tarafından onaylanır.
  - Kayıd danışman tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Danışman onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve danışman sorumludur.

İkinci Öğretim Hesap No: (**TEB Türkiye Ekonomi Bankası IBAN: TR91 0003 2000 0000 0108 9870 95**) **Bu hesap sadece İSG öğrencileri içindir.**

İkinci Öğretim Ders Ücretleri

(3+0 Kredilik)

- 1 Ders için: 900,00-TL
- 2 Ders için: 1.800,00-TL
- 3 Ders için: 2.700,00-TL
- 4 Ders için: 3.600,00-TL
- 5 Ders için: 4.500,00-TL

(0+2 Kredilik)

- Dönem Projesi için: 600,00-TL

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

DOKTORA KAYIT İŞLEMLERİ

Bilimsel Hazırlık Aşaması

(Bu aşamadaki öğrencilerin kayıtlarının kontrol ve onayı Anabilim Dalı Başkanı Tarafından Yapılacaktır)

- Öğrenci, öncelikle Anabilim Dalının önerdiği ve Enstitü Yönetim Kurulunda onaylanan Bilimsel Hazırlık derslerini almış mı? Kontrol ediniz ve alınmasını sağlayınız.
- Bilimsel Hazırlıkta azami süre 2 yarıyıl olup, bu süre içerisinde bilimsel hazırlık derslerinin tamamlanması esastır.
- Öğrencinin, öncelikle daha önce alıp başarısız olduğu ders(ler)i var mı? Kontrol ediniz.
  - Bilimsel hazırlık programında başarılı sayılmak için, her dersten doktora için en düşük (CB) harf notu alınması ve 4,00 üzerinden en az 2,50 genel not ortalaması elde edilmesi gerekir.
  - Öğrencinin, daha önce almış ve başarısız olduğu dersi varsa öncelikle aynı ders alınmalı ve yerine işlemi yapılmalı, ancak derslerin çakışması, açılmaması vb. haklı gerekçelerle Anabilim Dalının önerisi ve Enstitü Yönetim Kurulu Kararı ile Bilimsel Hazırlık Dersi değiştirilebilir.
- Öğrencinin, yukarıdaki koşullara göre ders kaydı yapılabiliriyorsa harcını ödeyip ödemediğini kontrol ediniz. (Harçlar Öğrenci Bilgi Sisteminden izlenebilir.) **NOT: EFT ve HAVALE ile ödeme kabul edilmemektedir.**
  - Kayıt sayfasında öğrencinin harç miktarının (210.- TL) ödenip ödenmediği kontrol edilmeli, harç miktarı Ödenen bölümde yer alıyorsa harç ödenmiştir,
  - Öğrenciye harç çıkmıyorsa harç miktarı (0,00 TL) olarak görünür,
  - Yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenim ücreti; Türkçe Programlarda kayıtlı olanlar (3.000,00.- TL) İngilizce Programlarda kayıtlı olanlar (4.500,00.- TL) olarak hesaplanmaktadır.
- Doktora öğrencisi olup Bilimsel Hazırlık aşamasındaki öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı Anabilim Dalı Başkanı tarafından onaylanır.
  - Kayıd Anabilim Dalı Başkanı tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Anabilim Dalı Başkanı onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve Anabilim Dalı Başkanı sorumludur.

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

DOKTORA KAYIT İŞLEMLERİ

Ders Aşaması

- Öğrenci, öncelikle zorunlu derslerini almış mı? Kontrol ediniz ve alınmasını sağlayınız.
  - Zorunlu dersler her Anabilim Dalı için web sayfamızda ilan edilmiştir.
Zorunlu Dersler için ([TIKLAYINIZ](#))
  - Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etiği (BAYE)** dersi tüm öğrenciler için zorunlu olup, daha önce (Yüksek Lisans Eğitimi dahil) almamış veya başarısız ise kendi şubesinden almasını sağlayınız. Yüksek Lisans Eğitiminde Enstitümüzden BAYE dersi alan öğrenci yerine Enstitü Yönetim Kurulu Kararıyla seçmeli bir ders almalıdır. Bu dersin eşdeğeri olan bir dersi başka üniversiteden almış olanlar için Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığı ile Enstitümüze muafiyet için başvuru yapılmalıdır, BAYE dersi programı ve şubeleri için ([TIKLAYINIZ](#))
  - Doktora Seminer dersi zorunlu olup ders aşamasının 2. yarısında ve Danışman adına açılmış olan Seminer Dersinin alınması gerekir.
- Öğrenci, seçmeli derslerini almış mı? Kontrol ediniz ve alınmasını sağlayınız.
  - Öğrencinin, aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin toplamı doktora için en az 7 ders ve seminer; bütünlük doktora için 15 ders ve seminer ders olmalı, aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin geçme notu en düşük (**CB**) ve Genel Not Ortalaması en az **3,00**'i sağlamalı,
  - Seçmeli dersler öncelikle kendi Anabilim Dalından alınmalı, ancak, dersin kapanması, çakışması vb. haklı gerekçelerle danışmanın onayı ile diğer Anabilim Dallarından seçmeli dersler de aldırılabilir,
- Öğrencinin, öncelikle daha önce alıp başarısız olduğu ders(ler)i var mı? Kontrol ediniz.
  - Öğrencinin, daha önce almış ve başarısız olduğu dersi varsa öncelikle aynı dersi almalı ve yerine işlemi yapılmalı, ancak, seçmeli dersin, kapanması, çakışması vb. haklı gerekçelerle danışmanın onayı ile yerine başka bir seçmeli ders alabilirler. Başarısız olunan dersin yerine başka bir ders alınması durumunda mutlaka yerine işlemi yapılmalı, yapılamıyorsa **Ders Değişikliği Talep Formu** eksiksiz düzenlenerek Enstitüye iletilmelidir.
Ders Değişikliği Talep Formu (DG-14) için ([TIKLAYINIZ](#))
  - Daha önce alınmış ve başarısız olduğu zorunlu dersi varsa mutlaka aynı ders tekrar alınmalıdır, Zorunlu ders değişmiş ise güncel zorunlu ders alınmalıdır. Zorunlu ders yerine seçmeli bir ders alınamaz.
- Yüksek Lisans döneminde alınmış ve başarılı dersler doktora programında alınmaz. Yüksek Lisans programında alınıp başarılı olunan ders(ler)i tekrar alınmış mı? Kontrol ediniz. Alınmışsa bu ders(ler) iptal edilmelidir.
- Ders Aşamasında azami süre Bütünlük Doktora için 6 yarıyıl, Doktora için 4 yarıyıl olup, bu süre içerisinde derslerin tamamlanması esastır. Azami süresini doldurmuş ise öğrencinin ders kaydı onaylanmamalıdır. Mezuniyet Koşulları için ([TIKLAYINIZ](#))
- Öğrencinin yukarıdaki koşullara göre ders kaydı yapılabiliyorsa harcını ödeyip ödemediğini kontrol ediniz. (Harçlar Öğrenci Bilgi Sisteminden izlenebilir.) **NOT: EFT ve HAVALE ile ödeme kabul edilmemektedir**
  - Kayıt sayfasında öğrencinin harç miktarının (**210.- TL**) ödenip ödenmediği kontrol edilmeli, harç miktarı Ödenen bölümde yer alıyorsa harç ödenmiştir,
  - Öğrenciye harç çıkmıyorsa harç miktarı (**0,00 TL**) olarak görünür,
  - Yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenim ücreti; Türkçe Programlarda kayıtlı olanlar (**3.000,00.- TL**)
İngilizce Programlarda kayıtlı olanlar (**4.500,00.- TL**) olarak hesaplanmaktadır.
- Doktora öğrencisi olup Ders aşamasındaki öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı danışmanı tarafından onaylanır.
  - Kayıd danışman tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Danışman onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve danışman sorumludur.

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

DOKTORA KAYIT İŞLEMLERİ

Doktora Yeterlik Aşaması

- Öğrenci, Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etiği, Anabilim Dalının zorunlu ders(ler)ini ve doktora seminer dersini alıp başarmış mı?
Zorunlu Dersler için ([TIKLAYINIZ](#))
- Mezuniyet koşullarına göre kredili seçmeli derslerini almış mı?
Mezuniyet Koşulları için ([TIKLAYINIZ](#))
- Öğrencinin, aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin toplamı doktora için en az 7 ders ve seminer; bütünlük doktora için 15 ders ve seminer dersi olmalı, aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin geçme notu en düşük (**CB**) ve Genel Not Ortalaması en az **3,00**'i sağlıyor mu? Kontroller yapılmalı.
- Seminer Dersi Değerlendirme Tutanağı** Enstitüye iletilmiş mi?
- Ders aşamasını **Ders Aşaması** koşullarına göre sağlayan öğrenci "Doktora Yeterlik" dersini almış mı? Kontrol ediniz.
  - Öğrenci, kesinlikle kendi Anabilim Dalı Başkanı adına açılmış olan "Doktora Yeterlik" dersini almış olmalıdır,
  - Öğrenci, Doktora için en geç **5. Yarıyılın**, Bütünlük Doktora için en geç **7. yarıyılın** sonuna kadar Doktora Yeterlik Sınavına alınmalı.
- Öğrencinin yukarıdaki koşullara göre kaydı yapılabiliyorsa harcını ödeyip ödemediğini kontrol ediniz. **NOT: EFT ve HAVALE ile ödeme kabul edilmemektedir.**
  - Kayıt sayfasında öğrencinin harç miktarının (**210.- TL**) ödenip ödenmediği kontrol edilmeli, harç miktarı Ödenen bölümde yer alıyorsa harç ödenmiştir,
  - Öğrenciye harç çıkmıyorsa harç miktarı (**0,00 TL**) olarak görünür,
  - Yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenim ücreti; Türkçe Programlarda kayıtlı olanlar (**3.000,00.- TL**) İngilizce Programlarda kayıtlı olanlar (**4.500,00.- TL**) olarak hesaplanmaktadır.
- Doktora öğrencisi olup Yeterlik aşamasındaki öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı danışmanı tarafından onaylanır.
  - Kayıd danışman tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Danışman onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve danışman sorumludur.

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

DOKTORA KAYIT İŞLEMLERİ

Tez Önerisi Aşaması

- Öğrenci, Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etiği, Anabilim Dalının zorunlu ders(ler)ini ve doktora seminer dersini alıp başarmış mı?
Zorunlu Dersler için ([TIKLAYINIZ](#))
- Mezuniyet koşullarına göre kredili seçmeli derslerini almış mı?
Mezuniyet Koşulları için ([TIKLAYINIZ](#))
- Öğrencinin, aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin toplamı doktora için en az 7 ders ve seminer; bütünleşik doktora için 15 ders ve seminer dersi olmalı, aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin geçme notu en düşük (**CB**) ve Genel Not Ortalaması en az **3,00**'ı sağlıyor mu? Kontrol ediniz.
- Seminer Dersi Değerlendirme Tutanağı** Enstitüye iletilmiş mi?
- Doktora Yeterlik sınavının yazılı ve sözlü aşamaları başarılı mı? Başarıldıysa notunun (**YT**) olarak girilip girilmediğini kontrol ediniz.
- Öğrencinin **Tez İzleme Komitesi** kurulmuş mu? Kontrol ediniz.
- Doktora Yeterlik aşamasını yukarıdaki koşullara göre sağlayan öğrenci Enstitü bünyesinde açılmış olan **501011102 Kodlu "TEZ ÖNERİSİ"** dersini seçmiş mi? Kontrol ediniz.
  - Öğrenci kesinlikle Enstitü bünyesinde açılmış olan **501011102 Kodlu "TEZ ÖNERİSİ"** dersini seçmiş olmalıdır,
  - Tez önerisinin Yeterlik Sınavında başarılı olunan yarıyılı izleyen ilk yarıyıldan itibaren ve en geç yeterlik sınav tarihini izleyen **6 ay içinde** Tez İzleme Komitesine sözlü olarak savunulması esastır.
- Öğrencinin yukarıdaki koşullara göre kaydı yapılabiliyorsa harcını ödeyip ödemediğini kontrol ediniz. (Harçlar Öğrenci Bilgi Sisteminden izlenebilir.) **NOT: EFT ve HAVALE ile ödeme kabul edilmemektedir**
  - Kayıt sayfasında öğrencinin harç miktarının (**210.- TL**) ödenip ödenmediği kontrol edilmeli, harç miktarı Ödenen bölümde yer alıyorsa harç ödenmiştir,
  - Öğrenciye harç çıkmıyorsa harç miktarı (**0,00 TL**) olarak görünür,
  - Yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenim ücreti; Türkçe Programlarda kayıtlı olanlar (**3.000,00.- TL**) İngilizce Programlarda kayıtlı olanlar (**4.500,00.- TL**) olarak hesaplanmaktadır.
- Doktora öğrencisi olup Tez Önerisi aşamasındaki öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı danışmanı tarafından onaylanır.
  - Kayıd danışman tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Danışman onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve danışman sorumludur.

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

DOKTORA KAYIT İŞLEMLERİ

Tez Aşaması

- Öğrenci Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Etiği, Anabilim Dalının zorunlu ders(ler)ini ve doktora seminer dersini alıp başarmış mı?
Zorunlu Dersler için ([TIKLAYINIZ](#))
- Mezuniyet koşullarına göre kredili seçmeli derslerini almış mı?
Mezuniyet Koşulları için ([TIKLAYINIZ](#))
- Aldığı zorunlu ve seçmeli derslerin geçme notu en düşük (**CB**) ve Genel Not Ortalaması en az **3,00**'i sağlıyor mu? Kontrol ediniz.
- Seminer Dersi Değerlendirme Tutanağı** Enstitüye iletilmiş mi?
- Doktora Yeterlik sınavının yazılı ve sözlü aşamaları başarılı mı? Başarıldıysa notunun (**YT**) olarak girilip girilmediğini kontrol ediniz.
- Tez Önerisi Savunmasını başaran öğrencinin Tez Önerisi Enstitü Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış mı?
- Öğrencinin, daha önceki Tez İzleme Sınavlarında üst üste iki kez veya aralıklı üç kez başarısız (YZ) Tez İzleme Sonucu var mı? Kontrol ediniz, varsa kayıt işlemini onaylamayınız,
- Tez Önerisi aşamasını yukarıdaki koşullara göre tamamlayan öğrenci danışmanı adına açılmış olan "Doktora Tez Çalışması" ve "Uzmanlık Alan Dersi"ni seçmiş mi?
  - Öğrenci, kesinlikle **kendi danışmanı adına açılmış** olan "Doktora Tez Çalışması" ile "Uzmanlık Alan Dersi"ni seçmelidir.
- Öğrencinin yukarıdaki koşullara göre kaydı yapılabiliyorsa harcını ödeyip ödemediği kontrol ediniz. (Harçlar Öğrenci Bilgi Sisteminden izlenebilir.) **NOT: EFT ve HAVALE ile ödeme kabul edilmemektedir**
  - Kayıt sayfasında öğrencinin harç miktarının (**210.- TL**) ödenip ödenmediği kontrol edilmeli, harç miktarı Ödenen bölümde yer alıyorsa harç ödenmiştir,
  - Öğrenciye harç çıkmıyorsa harç miktarı (**0,00 TL**) olarak görünür,
  - Yabancı uyruklu öğrencilerin öğrenim ücreti; Türkçe Programlarda kayıtlı olanlar (**3.000,00.- TL**) İngilizce Programlarda kayıtlı olanlar (**4.500,00.- TL**) olarak hesaplanmaktadır.
- Doktora öğrencisi olup Tez aşamasındaki öğrencilerin yukarıdaki kontrolleri yapıldığında koşullar yerine getirilmişse öğrencinin kaydı danışmanı tarafından onaylanır.
  - Kayıd danışman tarafından onaylanmadan öğrencinin kayıt işlemi tamamlanmış sayılmaz. Danışman onayı olmadığı için öğrencinin seçtiği dersleri ekle-sil sonunda sistem tarafından otomatik olarak iptal edilir.
  - Akademik takvimde belirtilen sürelerde yapılmayan, hatalı yapılan işlemlerden öğrenci ve danışman sorumludur.

[İLK SAYFAYA DÖN](#)

ORTAK VE GENEL HÜKÜMLER - 1

ESKİŞEHİR OSMANGAZI ÜNİVERSİTESİ 2022-2023 ÖĞRETİM YILI BAHAR YARIYILI DERS KAYITLARI İLE İLGİLİ AÇIKLAMALAR

2022-2023 Öğretim Yılı Bahar Yarıyılı ders kayıtları **birinci sayfada belirtilen** tarihlerde yapılacaktır. Bu tarihlerde tüm öğrencilerimizin (yeni kayıt yaptırmış olan öğrenciler de dahil olmak üzere) belirlenen gün ve saatlerde ders kaydı yapması zorunludur.

2022-2023 Öğretim Yılı Bahar yarıyılı ders kayıtları tarih ve saatleri:

- 1) **09 Şubat 2023 Perşembe günü**
Öğrenci Kayıt Saati: 08.30 -23.00
Danışman Kontrolü Onayı: 08.00-23.00
- 2) **10 Şubat 2023 Cuma günü**
Öğrenci Kayıt Saati ve Danışman Onayı: 08.00 -17.00

Öğrenciler, Fen Bilimleri Enstitüsü için tanınan süre içinde internet üzerinden ders kayıtlarını gerçekleştirecek ve danışmanlarının onayına gönderecektir. **Öğrenciler, ders kayıtlarını Eskişehir Osmangazi Üniversitesi ESOGU Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile ESOGU Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Uygulama Usul ve Esaslarının ilgili maddelerine ve tabi oldukları mezuniyet şablonuna uygun olarak yapmalıdır.** Danışmanlar öğrencilerin kayıtlarını kontrol edecek ve uygun buldukları kayıtları onaylayacaktır. Uygun bulmadıkları kayıtlar için öğrencilere uyarı mesajı göndererek öğrencinin kaydını yeniden düzenlemesini isteyeceklerdir.

10 Şubat 2023 Cuma günü kayıtlar için sistem tüm birimlere açılacaktır. Tüm öğrencilerin bu sürenin sonuna kadar ders kayıtlarını internet üzerinden yapması gerekmektedir. Öğrencilerden istenilen düzeltmeler varsa yapılıp yapılmadığı Öğrenci Bilgi Sistemi üzerinden kontrol edilmeli ve danışmanın istekleri yerine getirilmiş ise ders kaydı onaylanmalıdır.

Süresi içinde ders kaydını yapmayan öğrenciler ancak gecikme ücreti ödemek koşuluyla ekle-sil günlerinde kayıt yaptırabilirler.

ÖĞRENCİLER;

Enstitümüzde kayıtlı tüm öğrenciler (**Enstitümüze 2022-2023 Bahar yarıyılında yeni kayıt yaptırmış olan öğrenciler de dahil olmak üzere**) ilan edilen kayıt döneminde ders kayıtlarını kendisi yapmak ve yenilemekle yükümlüdür. Ders kaydı için her öğrenci aşağıda belirtilen kurallara uymalıdır;

1. Üniversitemiz Öğrenim ücreti ve katkı payı ödemelerini sadece **TEB Türkiye Ekonomi Bankası** üzerinden almaktadır. Bu nedenle ödemeler **TEB Türkiye Ekonomi Bankası Şubelerinden**, ATM'lerinden kartlı ödeme ve **TEB Türkiye Ekonomi Bankası** İnternet bankacılığından **Üniversite Harç Ödeme Menüsü** ile yapılabilir. Diğer bankalardan **EFT veya Banka havalesi ile yapılan ödemeler kabul edilmeyecektir.**
Öğrenciler ödemelerini **07 Şubat 2023** tarihinden itibaren yapabilir. Öğrenim Ücreti ve Katkı Payı Ödemesinin ders kaydından önce yapılmış olması gerekir. Tezli Yüksek Lisans ve Doktora öğrencilerinden normal öğrenim süresini aşan öğrencilerin ilgili yarıyılın katkı payını ödemeleri gerekmektedir.
Tezsiz Yüksek Lisans (İkinci Öğretim) öğrencilerinin öğrenim ücretlerini Tezsiz Yüksek Lisans Kayıt İşlemleri ile ilgili sayfada verilen IBAN numarasına yatırmaları gerekmektedir.
2. Öğrencilerin Fen Bilimleri Enstitüsü için (birinci sayfada) tanımlanan tarih ve saatlerde ESOGÜBS web servisi üzerinden ders seçimi yapmaları ve danışman onayına göndermeleri gerekmektedir.
3. Ders kayıt günlerinde belirtilen saatlerde ESOGÜBS web üzerinden Danışman onayı alınarak ders kaydı kesinleştirilmelidir. Bu nedenle öğrenciler ders kayıtlarından sonra danışmanlarının kayıtlarını onaylayıp onaylamadığını izlemekle yükümlüdür. Kaydı onaylanmayan ve kendisine UYARI mesajı gönderilen öğrenciler kayıtlarını kontrol edip düzelterek tekrar danışman onayına göndermelidir.
4. Öğrencilerin ESOGÜBS web üzerinden seçmiş oldukları dersler danışmanı tarafından uygun görülerek onaylanırsa yarıyıl ders kaydı kesinleşmiş olur. Onaylanmış ders kayıtları öğrencinin tabi olduğu mezuniyet şablonuna/koşullarına, **ESOGU Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile ESOGU Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Uygulama Usul ve Esaslarına uygun olmalıdır.** Kayıtlar sonuçlandırıldıktan sonra yapılan kontrollerde yönetmeliğe uygun olmayan şekilde onaylanmış dersler varsa ilgili yönetim kurulu kararı ile iptal edilir.
5. Ders seçimi danışmanı tarafından ESOGÜBS üzerinden "UYARI" verildiği ve öğrenci bu uyarıyı dikkate alıp kaydını düzenlemediği için onaylanmayan ders kayıtları yapılmamış sayılır. Bu durumda kalan öğrenciler geç kayıt ücreti yatırarak ekle-sil günlerinde kayıtlarını düzenlemeli ve danışman onayı almalıdırlar. Danışman onayı olmayan ve/veya öğrenim ücreti/katkı payını yatırmayan öğrencilerin dersleri ekle-sil (**15-17 Şubat 2023 tarihleri arasında**) sonunda sistemden otomatik olarak silinir.
6. Daha önce alınıp başarısız olunan dersin yerine, ders kaydı yapılırken seçilen dersin hangi dersin yerine alındığının belirtilmesi (aynı kodlu ve zorunlu dersler dahil) öğrencinin sorumluluğundadır.
7. Kontenjana bağlı olarak açılan derslerin kontenjanları dolduğu takdirde bu derslere kayıt alınmayacaktır.

ORTAK VE GENEL HÜKÜMLER - 2

DANIŞMANLAR;

1. Öğrencinin ödemesi gereken katkı payı miktarı öğrenci bilgi sistemi kayıt sayfasından izlenebilmektedir. Öğrenim ücreti/katkı payını ödeyemeyen öğrencinin kaydı yenilenmez ve öğrencilik haklarından yararlanamaz. Danışmalar öğrencinin katkı payını yatırmış olduğunu görüyorsa kaydı kontrol edip, uygun buluyorsa onaylamalıdır. Öğrenci, katkı payını yatırmamış ise ders kaydı onaylanmamalıdır.
2. Danışman öğretim elemanlarınca öğrencilerin ders kayıtları onaylanırken, öğrencinin tabi olduğu mezuniyet şablonuna/koşullarına, ESOGU Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği ile ESOGU Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliği Uygulama Usul ve Esaslarına göre ders seçimi yapılmış olmasına dikkat edilmelidir.
3. Öğrencilerin ESOGÜBS web üzerinden yaptıkları ders seçim işleminin akademik takvimde belirtilen normal ders kayıt süresi içerisinde öğrenci bilgi sisteminden danışmanca onaylanması gerekmektedir, aksi takdirde öğrenci kayıt yapmış sayılmaz. Bu nedenle danışmanların kayıt süresince kendilerine ayrılan süre içinde sistemi açık tutmaları ve kayıtları kontrol etmeleri gerekmektedir.
4. Danışman, öğrencinin ders seçimini inceler ve değişiklik gerekmiyorsa onaylar, öğrencinin seçmiş olduğu derslerin uygun olmadığını görürse öğrenciye gerekli değişiklikleri açıklayan UYARI metni yazar ve öğrencinin gerekli değişikliği yapmasından sonra uygun buluyorsa kaydı onaylar veya yeniden uyarı gönderir.
5. Danışman, öğrencinin seçmiş olduğu derslerde ekle/sil/değiştir işlemlerini sadece öğrencinin ders kayıt değişiklik izni açması ile yapabilir.
6. Danışmanın, (bilimsel hazırlık öğrencileri için anabilim dalı başkanının) ekle-sil günlerinden önce, ders kayıtlarının son saatine kadar kayıtları uygun olan öğrencilerin ders kaydını inceleyerek onay vermesi gerekmektedir. Aksi durumda kaydı onaylanmamış olan öğrenci kayıt yaptırmamış kabul edilecektir. Bu nedenle danışmanların sistemlerini titizlikle kayıt süresi boyunca kontrol etmeleri çok önemlidir.

EKLE - SİL GÜNLERİ;

1. Ekle-Sil işlemi sadece ders kaydını yapmış olan öğrencilere tanınan bir haktır. Fen Bilimleri Enstitüsü için (birinci sayfada) belirtilen ders kayıt süresi içerisinde ders kaydı yapmamış olan öğrencilerin ekle sil günlerinde ders kaydını yapabilmesi için **50 TL** geç kayıt ücretini **TEB Türkiye Ekonomi Bankası IBAN NO TR19 0003 2000 0000 0108 9869 36** nolu hesaba yatırması gerekmektedir.
2. Ders seçimini yapmış olan ve danışman onayını alarak kaydını kesinleştirmiş olan öğrencilerin ekle-sil haftasında ders ekle-sil için anabilim dalına gelmesi gerekmemektedir. Ekle-sil günlerinde ders değişikliği sadece danışmanlar tarafından yapılabilir. Ders kaydında değişiklik yapmak isteyen öğrenciler ekle-sil günlerinde danışmanı için ders değişikliği yapma izni verir ve değişikliği açıklayan mesajı danışmanına göndererek ders ekle/sil/değiştir işlemlerini yapılmasını ister.
3. Ekle/Sil işlemleri **15 – 17 Şubat 2023** tarihleri arasında ve **08:00-17:00** saatleri arasında yapılabilecektir.

BAŞKA ÜNİVERSİTELERDEN VE ÜNİVERSİTEMİZİN DİĞER ENSTİTÜLERİNDEN DERS ALMA

- ✓ Diğer Üniversitelerden ders alacak öğrencilerimizin, başvuru formlarının en geç **27 Ocak 2023** tarihine kadar Enstitümüze ulaşması gerekmektedir. (DG 03 Ders Alma Formu [\(İÇİN TIKLAYINIZ\)](#) Bu form öğrenci tarafından doldurulur imzalanır ve e-posta ile danışmanına gönderilir, danışman formu imzalayarak Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığı ile ebys üzerinden Enstitüye iletir. Enstitü Yönetim Kurulu Kararına göre diğer üniversiteye ders kaydı yaptırılabilir.
- ✓ Üniversitemizin diğer enstitülerinden ders almak isteyen öğrencilerimizin, başvuru formlarının en geç **27 Ocak 2023** tarihine kadar Enstitümüze ulaşması gerekmektedir. (DG 03 Ders Alma Formu [\(İÇİN TIKLAYINIZ\)](#) Bu form öğrenci tarafından doldurulur imzalanır ve e-posta ile danışmanına gönderilir, danışman formu imzalayarak Anabilim Dalı Başkanlığı aracılığı ile ebys üzerinden Enstitüye iletir.

ÖNCEKİ ÖĞRENİMDE ALINAN DERSLERİN TANINMASI

(Sadece 2022-2023 öğretim yılı bahar yarıyılında Enstitümüzde öğrencilik hakkı kazananlar başvurabilir.)

- ✓ Önceki Öğrenimlerde veya Özel Öğrenci Statüsüyle en fazla beş akademik yıl içinde alınan derslerin saydırılması için son başvuru tarihi: **10 Mart 2023**

[İLK SAYFAYA DÖN](#)